

novičke

junij 2002

Tematska mreža na področju visokošolskega izobraževanja odraslih * O mednarodnem seminarju in publikaciji Izobraževanje starejših odraslih	3-6	DOMAČE NOVIČKE
Izbrani so dobitniki priznanj ACS za leto 2002	7-8	TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2002
Izobraževanje odraslih - ključ do demokratičnega državljanstva in globalnih dejanj	9-12	UTRINKI IZ SVETA
Poklicna matura - ali smo nanjo pripravljeni? * Skozi osebni razvoj do zaposlitve	13-15	KOTIČEK JE VAŠ
Program Phare - nove priložnosti * O razpisu nagrad Republike Slovenije na področju šolstva	16-17	OBVESTILI
	18-19	POSVETI, KONFERENCE
	20	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

 let z vami
Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo zboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijančič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.700 izvodov

DOMAČE NOVIČKE

O pomenu visokošolskega izobraževanja odraslih Tematska mreža na področju visokošolskega izobraževanja odraslih

Mednarodni projekt **Tematska mreža na področju visokošolskega izobraževanja odraslih** (European Thematic Network in University Continuing Education - THENUCE+¹) sofinancira Evropska komisija iz sredstev programa Socrates-Erasmus. Triletni projekt, ki se je začel leta 2000, vsebinsko nadgrajuje prvotni projekt THENUCE. V letih 1996 - 2000 ga je vodila mednarodna organizacija na področju visokošolskega izobraževanja odraslih (European University Continuing Education Network - EUCEN²), ki združuje 189 članov, večinoma univerz, iz 38 - predvsem evropskih - držav. V Sloveniji je članica te organizacije Univerza v Ljubljani.

Projekt THENUCE+ temelji na naslednjih izhodiščih:

- potrebe po visokoškolskem izobraževanju odraslih v sodobnem svetu naraščajo;
- univerze bi se morale vključiti v prizadevanja za uresničevanje koncepta vseživljenjskega učenja, vendar pa pri tem ne bi smele izgubiti svojega ugleda, ki ga imajo že stoletja zaradi odličnosti raziskovalnega in pedagoškega dela;
- sodobne informacijske in telekomunikacijske tehnologije odpirajo nove možnosti na področju izobraževanja, predvsem pa omogočajo bolj prilagodljive oblike izobraževanja;
- izobraževanje postaja v čedalje večji meri predmet trženja;
- univerze postajajo globalni ponudniki izobraževalnih storitev;
- univerze bi se morale z boljšo ponudbo in drugačno organizacijo izobraževanja, namenjenega odraslim, prilagoditi spremenjenim okoliščinam, in sicer z novimi vsebinami, krajšimi programi, bolj prilagodljivimi metodami poučevanja ipd.

Današnje univerze se soočajo z izzivi, kot na primer: kako se vključiti v prizadevanja za uresničevanje koncepta vseživljenjskega izobraževanja; kako sodelovati pri zviševanju izobrazbene strukture prebivalstva, v boju proti socialni izključenosti in za večjo kohezijo družbe ipd.

¹ Več informacij o projektu je mogoče dobiti na spletni strani: <http://www.thenuce.net>.

² Več o EUCEN-u lahko preberete na spletni strani: <http://www.eucen.org>.

Projekt THENUCE+ bo poskušal odgovoriti na nekatera tovrstna vprašanja, ki se jim univerze v bodoče ne bodo mogle izogniti, saj število odraslih, ki se izobražujejo na evropskih univerzah, nenehno narašča.

Poglavitni cilj projekta THENUCE+ je izboljšati ponudbo in kvaliteto visokošolskega izobraževanja odraslih ter promovirati akcije na evropski ravni, ki bi lahko k temu prispevale. Projekt naj bi pomagal umestiti izobraževanje odraslih med redne dejavnosti evropskih univerz, saj se na mnogih univerzah le-to obravnava kot postranska, manj pomembna dejavnost, predvsem pa kot vir dodatnih sredstev.

V projekt je vključenih več kot 140 partnerjev (večinoma gre za evropske univerze in za nacionalna in evropska združenja s področja visokošolskega izobraževanja odraslih) iz 28 evropskih držav. Koordinator projekta je Univerza iz Liege, Belgija. Formalni partner iz Slovenije je Univerza v Ljubljani, vendar pa projekt izvaja Andragoški center Republike Slovenije na podlagi sporazuma o sodelovanju z Univerzo v Ljubljani. V začetku letošnjega leta je vodstvo projekta k sodelovanju povabilo tudi Univerzo v Mariboru.

V okviru projekta teče sistematično preučevanje razmer na področju izobraževanja odraslih na evropskih univerzah, na podlagi katerega bodo pripravljena navodila in priporočila za univerze, ministrstva in vlade ter za Evropsko komisijo in Evropski parlament. Partnerji preučujejo posamezne vidike visokošolskega izobraževanja odraslih, izmenjujejo svoje izkušnje in se učijo iz primerov dobre prakse.

Upamo, da bodo rezultati projekta THENUCE+ tudi v našem okolju spodbudili razmišljanja o reševanju izzivov na področju visokošolskega izobraževanja odraslih.

mag. Margerita Zagamajster, ACS

Izobraževanje starejših odraslih O mednarodnem seminarju in publikaciji

Od 8. do 11. marca letos je v Žalcu potekal mednarodni seminar o **izobraževanju starejših odraslih**. Pobudo zanj je dal Uwe Gartenschlaeger, vodja projekta EBIS, iz Inštituta za mednarodno sodelovanje Nemške zveze ljudskih univerz v Bonnu. Zamisel smo uresničili in povabili v Slovenijo predstavnike iz vzhodne in jugovzhodne Evrope, ki se ukvarjajo z izobraževanjem starejših odraslih, imajo pa malo možnosti za izmenjavo izkušenj in za razpravo o vsebini in organizaciji svojega dela. Poleg tega smo želeli spodbuditi različne oblike sodelovanja - bilateralno, med vzhodom in zahodom Evrope, in tudi snovanje skupnih projektov v okviru razpisov Evropske unije in drugih.

Seminar so organizirali Andragoški center Slovenije iz Ljubljane, Inštitut za mednarodno sodelovanje Nemške zveze ljudskih univerz iz Bonna in Županstvo Občine Žalec.

Za Žalec smo se odločili zato, da bi udeležencem seminarja predstavili okolje, v katerem je županstvo posebno naklonjeno izobraževanju odraslih in ga tudi finančno podpira, in da bi jim predstavili uspešno delo Univerze za tretje življenjsko obdobje v Žalcu. Iskrena hvala županu gospodu Lojzetu Posedelu, podžupanu gospodu Ferdinandu Halerju in vsem drugim, za sprejem in imeniten program, ki so ga pripravili udeležencem.

Za vabljenaa uvodna predavanja nam je uspelo pridobiti štiri odlične strokovnjake mednarodnega slovesa, ki so tudi praktično vpeti in s srcem predani izobraževanju starejših. Veliko zahvalo dolgujemo dr. Dušani Findeisen, Jumbo Klercqu, dr. Toshio Ohsaku in dr. Michaleu Knaufu.

V uvodnih referatih so bila predstavljena naslednja tematska področja:

- izobraževanje starejših delavcev,
- predupokojitveno izobraževanje,
- izobraževanje za tretje življenjsko obdobje,
- medgeneracijsko izobraževanje.

Udeleženci seminarja iz Avstrije, Hrvaške, Jugoslavije, Madžarske, Poljske, Romunije, Rusije in Slovenije so v kratkih poročilih predstavili položaj starejših v njihovi državi, dogajanja na področju izobraževanja starejših v posamezni državi, kaj delajo osebno ali njihova organizacija na tem področju, kaj je pri njih že razvito in kaj je posebej zanimivega v izobraževanju starejših.

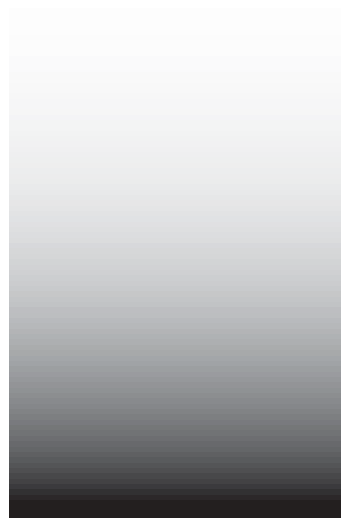

Na seminarju smo sklenili, da bomo v posebni publikaciji objavili celotno besedilo vseh uvodnih vabljenih predavanj, poročila sodelujočih držav in sklepe. Pogovorni jezik seminarja je bil angleščina, zato je tudi publikacija, ki je izšla sredi junija, v tem jeziku.

Pomemben sklep žalskega seminarja je zamisel o ustanovitvi evropskega foruma **Izobraževanje starejših odraslih**. Razlogi za ustanovitev (zakaj, kaj, za koga in kdo) so zapisani v sklepnem delu publikacije.

Bilo mi je v veliko veselje, da sem lahko sodelovala pri snovanju in organizaciji tega seminarja ter pri urejanju publikacije.

Metka Rečnik

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2002

Priznanja ACS

Izbrani so dobitniki za leto 2002

Komisija za podelitev priznanj Andragoškega centra Slovenije za posebne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji za leto 2002 se je po pregledu vseh predlogov, prejela jih je 44, odločila, da bo priznanja podelila naslednjim štirinajstim kandidatom:

Priznanja POSAMEZNIKOM/POSAMEZNICAM za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja:

1. Jožek Horvat – Muc, svobodni kulturni delavec, Murska Sobota
2. Vera Brgoč, predmetna učiteljica slovenskega in italijanskega jezika v pokoju, Prestranek

Priznanja SKUPINAM za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja:

3. Skupina Projektno učenje za mlade (PUM) Ajdovščina
4. Študijski krožki pri Ljudski univerzi Slovenska Bistrica, Pragersko
5. Skupina za samozagovorništvo oseb z zmernimi in težjimi motnjami v duševnem razvoju, Ig

Priznanja POSAMEZNIKOM/POSAMEZNICAM, SKUPINAM, DRUŠTVOM, USTANOVAM, PODJETJEM ali LOKALNIM SKUPNOSTIM za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih prejmejo:

Posamezniki

6. Srečko Krč, prof. sociologije v pokoju, Jesenice
7. mag. Borut Roušnik, umetnostni zgodovinar, mag. informacijskih znanosti - muzeolog, Ljubljana
8. dr. Ivan Kejžar, industrijski pedagog, mag. komunikologije in dr. pedagogike v pokoju, Kranj
9. Dušica Kunaver, prof. angleščine in ruščine v pokoju, Ljubljana

Društvi

- 10. Andragoško društvo, Univerza za tretje življenjsko obdobje Velenje
- 11. Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana

Ustanovi

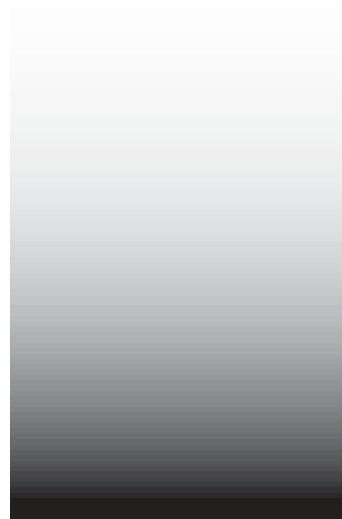
- 12. Glotta Nova d.o.o., Ljubljana
- 13. Območna organizacija ZSSS Podravja, Maribor

Lokalna skupnost

- 14. Mestna občina Maribor

Vsem nagrajencem čestitamo! Slovesna podelitev priznanj bo 14. oktobra, ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2002.

Melanija Končina Boltin, ACS

UTRINKI IZ SVETA

Deklaracija iz Ocho Riosa Izobraževanje odraslih - ključ do demokratičnega državljanstva in globalnih dejanj

V času od 9. do 13. avgusta 2001 je ICAE (The International Council for Adult Education) v Ocho Riosu na Jamajki organiziral svetovni kongres pod naslovom **Kreativnost in demokratično vodenje, Izobraževanje odraslih - strateška izbira**. To je bilo že šesto tovrstno srečanje v zgodovini te mednarodne zveze, ki je pritegnilo več kot 350 udeležencev iz približno 70 držav.

Delo na kongresu je teklo v enajstih delavnicah. Na eni izmed njih - na delavnici o Tednu vseživljenjskega izobraževanja - so Slovenijo pohvalili za posebej vzorno izpeljane evalvacije te že tradicionalne prireditve. V času kongresa so bila organizirana tudi delovna srečanja združenj izobraževalcev odraslih iz obeh Amerik, Afrike, Evrope, Azije, Pacifika in Karibskih otokov.

V okviru dveh plenarnih srečanj - tekli sta pod naslovoma **Pravica do izobraževanja za vse ljudi in Vloga državljanov v času globalizacije**, kjer so udeleženci razvijali nove ideje in postavljali nove prednostne naloge za delovanje civilne družbe, Združenih narodov, multilateralnih agencij in vlad, je nastala skupna deklaracija **Izobraževanje odraslih - ključ do demokratičnega državljanstva in globalnega delovanja**, ki so jo udeleženci sprejeli ob koncu kongresa. V nadaljevanju objavljamo prevod tega dokumenta³:

“Udeleženci šestega svetovnega kongresa o izobraževanju odraslih v Ocho Riosu na Jamajki, od 9. do 13. avgusta 2001, poudarjamo, da je izobraževanje za odrasle življenjsko pomembno.

Splošna deklaracija o človekovih pravicah iz leta 1948, Deklaracija, sprejeta na Mednarodni konferenci o izobraževanju odraslih leta 1997 v Hamburgu, Svetovni

³ Izvirno besedilo **Adult Learning: A Key to Democratic Citizenship and Global Action** najdete na spletni strani: <http://www.web.net/icae/eng/ordeceng.html>.

forum o izobraževanju za vse (Dakar, 2000) vsebujejo mednarodni sporazum o pravici do izobraževanja in učenja skozi vse življenje, tako za ženske kot za moške. Hkrati poudarjajo osrednjo vlogo izobraževanja odraslih kot podporo ustvarjalnemu in demokratičnemu državljanstvu, ali kot pravi Hamburška deklaracija: "Človeštvo potrebuje za preživetje in spopadanje z izzivi prihodnosti ljudi, ki so učinkoviti in seznanjeni z vsemi življenjskimi področji."

V Ocho Rios smo prišli z vseh koncev sveta s sanjami o novi mednarodni skupnosti, ki je pravična, demokratična in ki spoštuje različnost. Na žalost vsepovsod opažamo ekonomsko globalizacijo, ki vse bolj širi prepad med tistimi, ki imajo, in tistimi, ki nimajo. Prav tako se učenje ne osredotoča več na skupino, ampak na posameznike. Takšne okoliščine še zaostrejuje različne oblike diskriminacije, ki temeljijo na spolu, rasi, zmanjšanih sposobnostih, družbenem razredu, religiji, spolni usmerjenosti, na osebnih razlikah, starosti, jezikovnih ter etničnih razlikah, kakor tudi diskriminaciji aboriginov, beguncev, priseljencev in brezdomcev.

Upoštevali smo mnenje velikega števila ljudi iz vsega sveta, ki so v Porte Alegreu, Goetheborgu, Quebec Cityju, Genovi in drugod izrazili veliko skrb zaradi usmeritev, ki jih narekujejo globalni finančni dejavniki. Istočasno smo zaznali, da je globalizacija izzvala nastanek novih oblik aktivnega državljanstva in hkrati okrepila pomen dejavnosti, povezanih z lokalno identiteto in mnenjem preprostih ljudi.

Ujeti smo v precep med možnostjo za nastanek pristne, demokratične in učeče se družbe ter pasivnostjo, ranljivostjo, revščino in kaosom, ki jih vsepovsod povzroča ekonomska globalizacija. Naše delo posvečamo ustvarjanju pravičnega sveta miru, brez diskriminacije.

Mednarodna zveza za izobraževanje odraslih s svojimi regionalnimi organi, državnimi združenji in mrežami potrebuje podporo ljudi, ki do sedaj še niso mogli ali znali uporabiti svojega glasu. Zavezujem se, da bomo do svojega lastnega dela kritični. Zato smo zapisali naslednje obveznosti in predloge za delovanje, s katerimi bomo začeli najprej pri sebi:

- S svojim delom bomo zagotavljali, da bodo pri oblikovanju smernic na globalnem nivoju prisotni in tudi upoštevani vsi ljudje, ki se učijo.
- Podpirali bomo najboljše možnosti za učenje odraslih in delo tistih, ki omogočajo različne vrste učenja, prilagojenega potrebam in željam odraslih. Učinkovito želimo izboljšati priložnosti za mrežne povezave med obema segmentoma.

- *Podpirali bomo predloge za krepitev možnosti demokratičnega odločanja ljudi v naših mrežah in bližnjem okolju, da bi na tak način prispevali k ustvarjalnemu in demokratičnemu vladanju.*
- *Povečevali bomo obseg vseživljenjskega učenja in ga tudi zagovarjali tako, da bodo posamezniki in njihove skupnosti lahko izkoristili svoje zmožnosti. V ta namen bomo leta 2002 objavili priročnik, namenjen odraslim, ki se učijo.*
- *Razvili bomo čim boljši način poročanja o tem, kako službe Združenih narodov, vlade, vladne organizacije, podjetja in ostali izpolnjujejo tiste svoje obveznosti, ki se nanašajo na pomoč odraslim pri učenju. Še posebej bomo nadzorovali delo nas samih in naših mrež ter preverjali, ali izpolnjujemo obveznosti, ki smo jih sprejeli v Hamburgu in Dakarju. Beležili bomo, kako izobraževanje odraslih vpliva na ekonomsko in družbeno preobrazbo.*
- *Leta 2003 bomo izdali poročilo, ki bo vsebovalo podatke o številu izpolnjenih obveznosti iz načrta dejavnosti Confintea V.*
- *Podpiramo ustanovitev mednarodne skupine opazovalcev izobraževanja v zaporih.*
- *Širili in podpirali bomo tiste učinkovite načine učenja odraslih, ki krepijo trajen razvoj, enakost in pravico ter podpirajo obnovo demokratičnega vodenja.*
- *Pomagali bomo, da si bodo ljudje izmenjevali izkušnje, ter jim omogočili kvaliteten dostop do pomembnih informacij, bodisi prek mreže bodisi s pomočjo uporabe ostalih tehnologij. Posebno vrednost dajemo osnovnim informacijam, dejavnostim in trudu, ki je vložen v njihovo dokumentiranje.*
- *Podpirali bomo tiste vrste izobraževanja, ki upoštevajo že obstoječe znanje učečih in uporabljajo praktične metode in postopke.*
- *Izračunali bomo vse stroške, ki so nastali ob izpolnjevanju dakarskih obveznosti, in zahtevali od svetovne skupnosti, da poravnava svoje finančne obveznosti.*
- *Ugotovili bomo, kakšne so možnosti preobrazbe delovnih okolij in procesov v izobraževalna mesta, da bi tudi na ta način doprinesli k polnemu razvoju posameznika, njegove organizacije in skupnosti.*
- *Spodbujali bomo tudi vse iniciative, ki bodo pospeševale in usklajevale vseživljenjsko izobraževanje zdravstvenega osebja s splošnimi zdravstvenimi lokalnimi programi. Zavzemali se bomo tudi za nujno potrebno primarno zdravstveno reformo in pravico do zdravstvene oskrbe za vsakega državljanca.*
- *Spodbujali bomo razpravo o vrednotenju priložnostnega in neformalnega izobraževanja odraslih, da zagotovimo njuno enakovrednost s formalnim izobraževanjem.*
- *Spremljali bomo svoje delo, da bi lahko sproti zaznavali spremembe in ukrepali v primerih, ko prihaja do diskriminacije in marginalizacije posameznika zaradi spola ali do drugih oblik neenakosti in nestrpnosti.*

- *Krepili bomo solidarnost s tistimi odraslimi, ki so izgubili možnost izobraževanja zaradi vojne, nasilja, tuje okupacije ali zaradi drugih prisilnih ukrepov.*
- *Priložnosti za učenje odraslih bomo praznovali na festivalih, tednih učenja odraslih in z drugimi izobraževalnimi dosežki.*
- *Razvijali bomo aktivnejše sodelovanje z mediji, da bi tako okrepili njihovo vlogo pri izobraževanju in razvoju demokratičnega državljanstva.*

Pozivamo partnerje v vladah, multilateralnih in bilateralnih agencijah, da nas podprejo pri uresničevanju programa.

Pozivamo družbena gibanja, nevladne organizacije in ostale oblike civilne družbe z vseh družbenih področij, da z nami sodelujejo in nas dopolnjujejo pri doseganju zastavljenega cilja.

Pozivamo UNESCO-v inštitut za izobraževanje, da nas v naših prizadevanjih podpre; predstavnika za izobraževanje odraslih in vseživljenjsko učenje pri Združenih narodih pa, da v letu 2003 organizira mednarodno srečanje Confintea VI.

Odločili smo se, da izkoristimo vsak trenutek, ki vodi od besed k dejanjem.”

Melita Cimerman, Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

KOTIČEK JE VAŠ

Poklicna matura Ali smo nanjo pripravljeni?

Novost na področju srednješolskega izobraževanja – poklicna matura - je bila sprejeta v parlamentu že leta 1996. Letos pa je prvo leto, ko se dijaki in profesorji z njo srečujemo ob zaključku šolanja. V ta namen so bili v letošnjem šolskem letu organizirani številni seminarji in študijske skupine, ki smo se jih profesorji, ki poučujemo v razredih za poklicno matura, udeleževali. Poleg študijske skupine in seminarja z naslovom **Usposabljanje za poklicno matura pri slovenščini** sem se sama udeležila seminarja **Poklicna matura – ocenjevanje** v mesecu aprilu, ki ga je organiziral Zavod republike Slovenije za šolstvo. Na seminar sem se prijavila zato, da bi tik pred matura dokončno izvedela vse, kar na prejšnjih seminarjih še ni bilo jasno.

V prvem delu seminarja smo analizirali rezultate predmaturitetnega preizkusa, ki je potekal meseca marca. Ugotovila sem, da so se naši dijaki kar dobro odrezali. K temu je pripomoglo tudi dejstvo, da je poklicna matura vendarle namenjena zelo široki populaciji kandidatov (dijaki štiriletnih srednjih šol, programa 3 + 2, kandidati izobraževanja ob delu). V nadaljevanju nam je predavateljica predstavila prvo izpitno polo ter izhodišča za ocenjevanje. V popoldanskem delu smo ocenjevali zadnji del prve izpitne pole, torej pisanje besedilne vrste. Predmaturitetni preizkus je namreč pokazal, da so razlike med ocenjevalci precejšnje, zato smo se skušali čim bolj poenotiti, kar nam je ob ocenjevanju različnih besedilnih vrst na koncu uspelo. Ugotovili smo, da so potrebne zelo natančne rešitve, ki bodo priložene moderacijskemu točkovniku.

Naslednji dan je bil namenjen analizi in ocenjevanju druge izpitne pole, torej pisne interpretacije. Rezultati predmaturitetnega preizkusa so namreč pokazali, da so bila navodila premalo natančna, rešitve pa so vsebovale tudi podatke, ki jih glede na navodila dijaki niso mogli predvideti. Torej bo delo moderacijske komisije v mesecu juniju zelo pomembno. Ocenjevali smo vodeno, v popoldanskem delu pa še samostojno interpretacijo.

Zaključili smo s plenarnim delom, v katerem smo povzeli temeljne ugotovitve, kaj svetovati dijakom pred matura v junijskem delu, dogovorili pa smo se tudi, da bi bilo za čimbolj objektivno

ocenjevanje dobro v vsakem mestu tik po junijski maturi organizirati takoimenovane inštruktažne seminarje, kjer bi popravili nekaj nalog, se uskladili in poenotili. Tako drugi ocenjevalec, za katerega ni finančnih sredstev, ne bi bil potreben. Sprejeli smo tudi nekaj pobud za poklicno maturo v naslednjih letih (povečati čas za pisanje prve izpitne pole, pisati že maja in ne junija, natančnejša navodila za pisanje itd.).

Menim, da je bil seminar ploden, razrešili smo kar nekaj vprašanj in nejasnosti, čeprav je še marsikaj nedorečenega. Vendar upam, da se bo sčasoma ob novih izkušnjah poklicna matura usidrala v naše šole kot neke vrste zrelostni izpit in ne le nujna obveznost dijakov in profesorjev.

Tjaša Veber-Stajnko, Srednja ekonomska šola Celje

Študijski krožki

Skozi osebni razvoj do zaposlitve

Beseda krožek me spominja na mladost, na čas, ko sem bila vesela, razigrana – takšna, kot so vsi otroci. Danes, pri štiriinštiridesetih, sem spet šolarica - tokrat v študijskem krožku. V kakšnem? V takšnem, kjer je učenje spontano, enostavno, igrivo in zelo prijetno.

Več let sem bila doma, brez zaposlitve, tudi brez prijateljev. Velikokrat sem bila jezna na ves svet, tudi nase. Zakaj ravno jaz...? Zakaj sem prav jaz ostala brez zaposlitve? Danes gledam na te stvari drugače! Družim se z ljudmi, ki imajo iste ali podobne težave, spoznavam nove ljudi, kujem nova prijateljstva in vse to mi pomaga pri oblikovanju moje nove samopodobe. Vesela sem, da sem vključena v študijski krožek, kjer se lahko brez dlake na jeziku pogovarjam o vsakodnevnih problemih, o službi, o ovirah na poti do zaposlitve, o družini – skratka, o vsem.

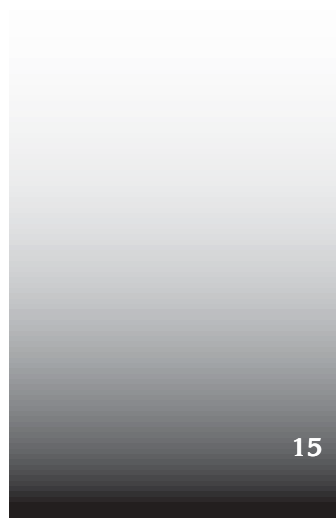
Spominjam se dne, ko sem prvič prišla v študijski krožek. Nemo sem opazovala dogajanje in si nisem upala povedati tega, kar me je težilo. Tako je bilo le prvič. Drugič in tretjič je bilo že bolje. Zdaj pa si kar ne znam predstavljati tedna brez našega druženja, brez prijateljic iz krožka. Odkar zahajam tja, sem bolj sproščena, zadovoljna, ustvarjalna. Iz dneva v dan bolj zaupam sebi, spet postajam jaz, zavedam se svoje pomembnosti. Skratka, sprejemam se takšno, kot sem, z vsemi svojimi dobrimi in manj dobrimi lastnostmi. Kar naenkrat lažje komuniciram z ljudmi, ki jih prvič vidim in ki so podobno pesimistično naravnani, kot sem bila sama še pred kratkim, kajti v vsakem vidim sebe. Vsakemu lahko prisluhnem, sem mu v

oporo in mu s tem pomagam. To je bilo še pred pol leta nemogoče. V tem času sem pridobila veliko samozavesti, odločnosti; okrepila sem svoje spoznanje, kaj spoznanje, prepričanje, da se je vredno potruditi za dosego cilja, to je opravljati poklic, v katerem neizmerno uživam, saj verjamem, da je knjigoveštvo moje poslanstvo. Ko danes pišem ponovno vlogo za zaposlitev, jo pišem s trdnim prepričanjem, da mi bo uspelo. Tako kot mi je uspelo nekaj storiti zase in se vključiti v študijski krožek.

Vesela sem, da sem si dala priložnost in se vključila v delo študijskega krožka. Zame je kot učbenik življenja. Tako obliko druženja priporočam vsem, ki dvomijo o sebi. Jaz sem ta prag prestopila in sem ponosna na to svojo odločitev.

Zdravka Sarnic, udeleženka Študijskega krožka Skozi osebni razvoj do zaposlitve

OBVESTILI

Program Phare Nove priložnosti

Program Phare je v zadnjih letih ponudil kar nekaj možnosti za preizkus sistemskih in vsebinskih novosti na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji: začelo se je s Pharovimi poskusnimi šolami leta 1995, nadaljevalo s projektom Phare MOCCA do leta 2001.

S približevanjem datumu vstopa prvih držav kandidat v Evropsko unijo se Program vedno bolj usmerja v pripravo na instrumente evropske strukturne pomoči, še posebej na Evropski socialni sklad in na Evropski regionalni razvojni sklad. Takšen je bil cilj sheme, ki je v letu 2001 podprla pet projektov za izboljšanje zaposlitvenih možnosti v Savinjski regiji, takšna usmeritev bo vodila njeno nadaljevanje, Phare 2000 Savinjska, in novo shemo Phare 2001 za krepitev slovenskih razvojnih sposobnosti na lokalni ravni.

Projekti v shemi **Phare 2000 Savinjska** bodo morali prispevati k izboljšanju zaposlitvenih možnosti, zaposljivosti in usposobljenosti delovne sile v opredeljenih gospodarskih panogah. Kot perspektivne za regijo so bili prepoznane: turizem, orodjarstvo, kemična industrija in poslovne storitve, kot potrebne prenove pa tekstilna industrija, gradbeništvo, kovinsko-predelovalna industrija in kmetijstvo. Posebna pozornost bo namenjena odpiranju novih zaposlitvenih možnosti in izboljšanju zaposljivosti mladih ter težje zaposljivih skupin ljudi. Dodatna sredstva bo mogoče pridobiti za dejavnosti, kot so: razvoj in izvajanje programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja; priprava in izpeljava programov kadrovske prenove, inovativnih in fleksibilnih oblik zaposlovanja; razvoj novih proizvodov, predelovalnih in delovnih metod. Predlagani projekti se bodo morali izvajati in biti usmerjeni na Savinjsko regijo.

Smernice prijaviteljem je pripravilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport in Regionalno razvojno agencijo Savinjske regije.

Poziv k prijavi je bil objavljen v Uradnem listu z dne 31. maja 2002; rok prijave je 31. julij 2002.

Razpisna dokumentacija je na voljo na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana ali na spletni strani:

http://www.gov.si/mddsz/zaposlovanje/evropski_socialni_sklad.htm

Poziv k prijavi na shemo **Phare 2001** bo predvidoma objavljen v drugi polovici meseca junija. Shema bo spodbudila razvojne projekte na področju razvoja človeških virov in infrastrukture na območjih s posebnimi razvojnimi problemi v Sloveniji.

Razvoj človeških virov bodo lahko podprle dejavnosti, kot so usposabljanje ljudi v regijah, podjetjih in izobraževalnih ustanovah; informiranje, svetovanje in usmerjanje posameznikov z manj možnostmi; priprava in izpeljava programov izobraževanja in usposabljanja v skladu s potrebami na trgu dela.

Razpisna dokumentacija bo po uradni objavi prav tako na voljo na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana ali na spletni strani:

http://www.gov.si/mddsz/zaposlovanje/evropski_socialni_sklad.htm

Okrožnica s povezavo bo objavljena tudi na spletnih straneh Ministrstva za šolstvo, znanost in šport.

Sabina Melavec, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport

O razpisu nagrad Republike Slovenije na področju šolstva

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport na svoji spletni strani objavlja razpis nagrad Republike Slovenije na področju šolstva za leto 2002. Podeljujejo jih za najvišje dosežke v vzgoji in izobraževanju, predvsem za pomembne prispevke h kakovosti vzgojnoizobraževalne prakse ter k razvoju organizacije vzgojnoizobraževalnega procesa.

Obrazec za prijavo na razpis in dodatne informacije dobite na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, pri Rozmeri Žilevski (tel.: 01 478 5384). Razpis in obrazec je mogoče dobiti spletnem naslovu: http://www.mszs.si/slo/solstvo/javni_razpisi.asp.

POSVETI, KONFERENCE

SSGRR 2002S

**Summer Conference on Infrastructure for e-Business,
e-Education, e-Science, and e-Medicine**

L'Aquila v bližini Rima, Italija, 29. julij. do 4. avgust 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh:

<http://www.ssgrr.it/en/ssgrr2002s/index.html>.

DL 2002

18th Annual Conference on Distance Teaching and Learning

Madison, Wisconsin, ZDA, 14. do 16. avgust 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh:

<http://www.uwex.edu/disted/conference/>.

WMTE 2002

**IEEE International Workshop on Wireless and Mobile Technologies in
Education**

Växjö, Švedska, 29. do 30. avgust 2002

Informacije o mednarodni delavnici najdete na spletnih straneh:

<http://lttf.ieee.org/wmte2002>

ICALT 2002

IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies

Kazan, Rusija, 9. do 12. september 2002

Informacije o mednarodni konferenci najdete na spletnih straneh:

<http://ltf.ieee.org/icalt2002>

European Societies or European Society

**EuroConference on the Future
of Community in Advanced Western Societies**

Seefeld, Avstrija, 21. do 25. september 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh:

<http://www.esf.org/euresco/02/sc02026>

ICL 2002

Interactive Computer Aided Learning

Beljak, Avstrija, 25. do 27. september 2002

Informacije o mednarodni delavnici najdete na spletnih straneh:

<http://www.icl-workshop.org>

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da bo knjižnica ACS od 22. julija do 16. avgusta 2002 zaprta zaradi dopustov. Želimo vam prijetno počitnikovanje!

Goreya, Roy: Tam kjer je volja, tam je pot : psihologija življenjskega uspeha in nasveti za uspešno iskanje zaposlitve. Ljubljana : Društvo Invalidski forum Slovenije, 2001. 185 str.

Instruments for sustainable regional development : the INSURED Project - final report / Ruggero Schleicher ... (et al.). Freiburg : Institut für Regionale Studien in Europa, EURES, 1999. 175 str. (Instruments for sustainable regional development : a European research project funded by DG XII : report 9)

Integrating all young people into society through education and society. Volume 1, Proceedings of the meeting, Brussels, 7 and 8 May 1998 / European Commission, Directorate-General for Education and Culture. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 196 str. Dostopno tudi na URL http://europa.eu.int/comm/education/2chance/integration1_en.pdf

Laur-Ernst, Ute; Kunzmann, Margret, Hoene, Bernd: Qualifications and training methods : manual. Volume 2, Development of standards in vocational education and training - specification, experience, examples / European Training Foundation. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1999. 90 str. Dostopno tudi na <http://www.etf.eu.int/etfweb.nsf/pages/downloadstandards>

Lifelong literacies : papers from the 1996 conference / ed. by Stella Fitzpartick and Jane Mace. Manchester : Gatehouse Books, 1996. 86 str.

Mezirow, Jack: Learning as transformation : critical perspectives on theory in progress. San Francisco : Jossey-Bass, 2000. 371 str.

Multilingual literacies : reading and writing different worlds / (edited by) Marilyn Martin-Jones, Kathryn Jones. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2000. 395 str. (Studies in written language and literacy ; 10)

Nuissl, Ekkehard; Pehl, Klaus: Portrait adult education : Germany. Bielefeld : Bertelsmann, 2000. 64 str.

Qualifications and training methods : manual. Volume 3, Development of vocational education and training standards - the impact of labour market information / European Training Foundation. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 73 str. Dostopno tudi na <http://www.etf.eu.int/etfweb.nsf/pages/downloadstandards>

Rečnik, Ferdo: Modularno programiranje : razvojna raziskava / nosilec projekta Ferdo Rečnik ; avtorji priročnika Ferdo Rečnik ... et al.]. 1. natis. Ljubljana : Gospodarska zbornica Slovenije : Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2001. 77 str.

The second chance : learning in the context of the Second Chance School pilot scheme / authors: Helga Ballauf ... (et al.). Bruxelles : BBJ Italian branch, 2001. 64, 64 str. V obratni smeri besedilo v francoščini.

Thompson, Jane: Rerooting lifelong learning : resourcing neighbourhood renewal. Leicester : NIACE, 2001. 42 str. (NIACE policy discussion paper)

Vocational education and training system in the New Independent States and Mongolia : key indicators / European Training Foundation. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 49 str.

Creative and inclusive strategies for lifelong learning : report of international roundtable 27-29 November 2000 / editors Gillian Youngs, Toshio Ohsako and Carolyn Medel-Añonuevo. Hamburg : Unesco Institute for Education, 2001. 124 str.

Ehrenborg, Jöns; Mattock, John: Powerful presentations : great ideas for making a real impact. 3rd edition. London ; Dover : Kogan Page, 2001. 119 str.

Knapper, Christopher K. and Cropley, Arthur J.: Lifelong learning in higher education. 3rd edition. London ; Sterling : Kogan Page, 2000. 238 str.

Mansfield, Bob: Linking vocational education and training standards and employment requirements : an international manual / European Training Foundation. Torino : European Training Foundation, ETF ; PRIME Research and Development, 1999. 90 str. Dostopno tudi na <http://www.etf.eu.int/etfweb.nsf/pages/downloadstandards>

Medel-Añonuevo, Carolyn; Ohsako, Toshio; Mauch, Werner: Revisiting lifelong learning for the 21st century. Hamburg : Unesco Institute for Education, UIE, 2001. 26 str. Dostopno tudi na <http://www.unesco.org/education/uie/pdf/revisitingLLL.pdf>

Peters, Otto: Learning and teaching in distance education : pedagogical analyses and interpretations in an international perspective. London ; Sterling : Kogan Page, 2001. 279 str. (Open and distance learning series)

Thorne, Kaye: Personal coaching : releasing potential at work. London ; Sterling : Kogan Page, 2001. 156 str.

Twentieth century thinkers in adult and continuing education. 2nd edition. London ; Sterling : Kogan Page, 2001. 326 str.

Udeležba prebivalcev Slovenije v izobraževanju odraslih / avtorji Vida A. Mohorčič Špolar, Angelca Ivančič, Jasmina Mirčeva, Ester Možina, Marko Radovan, Tanja Vilič Klenovšek, Zvonka Pangerc Pahernik ; uredili Jasmina Mirčeva, Marija Velikonja. 1. natis. Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2001. 195 str. (Zbirka Študije in raziskave ; 10)

Beckett, David; Hager, Paul: Life, work and learning : practice in postmodernity. London ; New York : Routledge, 2002. 210 str.

Belanger, Paul; Bochynek, Bettina: The financing of adult learning in civil society : a European exploratory study. Hamburg : Unesco Institute for Education, 2000. 147 str.

Benedik, Irena: Organizirano samostojno učenje odraslih v Sloveniji : magistrsko delo. Ljubljana : [I. Benedik], 2001. 146 str.

Berry, Ralph: The research project : how to write it. 4th ed. London ; New York : Routledge, cop. 2000. 119 str.

Peter Monetti, ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

Prilavljamo

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

14. - 20.10.2002

Na vprašanja odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani

<http://tvu.acs.si/razprava>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI
IZVAJALCI IN PROGRAMI 2001/2002
pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji
• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>
IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS
Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo
v šolskem letu 2001/2002

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

na spletni strani **www.acs.si**
* za tiste, ki se želite izobraževati
* in za tiste, ki sami izobražujete
svetovalni kotiček ACS

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

